

Informe justificatiu

Expedient	CU-2021-1324	Modalitat	Contracte Públic
Unitat promotora	Arxiu Nacional de Catalunya		
Procediment	Negociat sense publicitat	Tipus	Subministraments
Objecte	Adquisició del fons documental de Jaume Picas i Guiu		

	Import base €	IVA €	Import amb IVA €
Pressupost licitació	23.040,00	0,00	23.040,00
Valor estimat	23.040,00	-	-
Termini d'execució	1 Dia		

Justificació de la necessitat de contractar

L'única filla de Jaume Picas i Guiu ha ofert al Departament de Cultura el fons documental del seu pare, per un import de 23.040,00 (exempts d'IVA).

Malgrat la seva mort prematura, Jaume Picas és considerat un dels "homenots" de la cultura catalana per diversos autors, que l'han reivindicat en ocasió del centenari del seu naixement. Personalitat encara poc coneguda, la seva obra és fecunda i diversa i va tenir un fort impacte social en els difícils anys del darrer franquisme i inicis de la transició.

Jaume Picas i Guiu va néixer a Barcelona el 1921 i morí en la mateixa ciutat el 1976. Fou escriptor, crític d'art, director de teatre, productor musical, lletrista i escriptor. En definitiva, Picas va ser un actiu promotor de la llengua i cultura catalanes en moments decisius. De personalitat polifacètica, també es va moure en tots els camps de la comunicació, principalment a la televisió i el cinema. Inicià els seus estudis de lletres, però els abandonà en incorporar-se durant la guerra civil a l'exèrcit republicà, a l'anomenada Quinta del Biberó. En finalitzar la guerra es va exiliar a Montpeller on coincidí amb Alexandre Cirici i Pellicer, amb qui va fer amistat i amb qui va col·laborar fins a la seva mort. També ho féu amb Josep Pallach, Roser Bru, Josep Maria Lladó i Heribert Barrera entre d'altres.

En tornar a Barcelona el 1941 estudià dret i fou un dels fundadors de l'Esbart Verdaguer a on, a més, col·laborà com a figurinista i dibuixant de programes i cartells. Participà en la Comissió Abat Oliba i contribuï a la creació del Moviment Socialista de Catalunya. Va escriure el llibret de l'òpera *Amunt!*, de Joan Altisent, estrenada al Liceu la temporada 1958-1959. Fou també col·laborador de la revista *Ariel*. Va escriure nombroses lletres per a artistes de la Nova Cançó. Col·laborà amb La Trinca com a lletrista durant els primers anys

del grup. També va adaptar, de l'anglès i el francès, molts temes, interpretats principalment per Núria Feliu. Va estrenar entre d'altres, la comèdia *La Innocència jeu al sofà* (1967) i va publicar les novel·les *Un gran cotxe negre* (1968) i *Tren de matinada* (1968), en la qual es va basar la pel·lícula *Paraules d'amor* del director Antoni Ribas, protagonitzada per Joan Manuel Serrat.

Com a articulista col·laborà amb *Tele/Estel* i altres publicacions i, com a crític cinematogràfic, a *Fotogramas*, des del començament de la publicació fins a la seva mort. També va publicar al diari *Avui* en els seus inicis. A més, participà com a actor en una vintena de pel·lícules, principalment de l'Escola de Barcelona. Paral·lelament, des de finals dels cinquanta, treballà a Ràdio Barcelona com a director i guionista. Destaca en aquest camp *En totes direccions*, programa emès l'any 1971, del qual Picas va ser-ne creador, director, guionista i entrevistador. Aquest programa, íntegrament en català, tractava temàtiques culturals i d'actualitat. Des del 1964 fins al 1976 va ser realitzador de programes dramàtics des del centre de Miramar de TVE Catalunya a on va poder realitzar, el 1964, el primer programa de la història de la televisió emès en català, una adaptació de *La ferida Lluminosa* de Josep Maria de Sagarra. Va escriure la lletra de les cançons en el projecte editorial *Història de Catalunya* amb cançons amb música d'Antoni Ros-Marbà. És juntament amb Josep Maria Espinàs l'autor del *Cant del Barça*, himne del F.C. Barcelona, amb música de Manuel Valls Gorina.

El fons documental que la seva filla ha ofert a l'Arxiu Nacional de Catalunya està constituït per la documentació textual (paper), imatges i àudio que Jaume Picas produí al llarg de la seva vida i que conservava al seu domicili. Després de la seva mort la documentació passà als seus descendents. Primer a la seva vídua, la senyora Concepció Blasi Gironès, i després a la seva filla Elisenda Picas Blasi, l'actual propietària i venedora dels documents.

El fons conté la documentació generada i rebuda per Jaume Picas i Guiu en el desenvolupament de les seves activitats pròpies. Conté documents identificatius (certificats; carnets personals, acadèmics, d'entitats i professionals); documentació acadèmica (títols acadèmics, butlletins escolars, notes, llibretes); documents legals i administratius; agendes; i la documentació de la vídua Concepció Blasi Gironès; documents legals i agendes.

El gruix més important del fons són els originals manuscrits i mecanoscrits de les seves obres. Aquí hi trobem obres teatrals, guions de cine, de televisió i de ràdio, novel·les (*Tren de matinada*, *La innocència jeu al sofà*, *Un gran cotxe negre*, *Eshotzar les parets a cops de cap*, *Els impotents*, *Tripulants d'una nau adormida*, algunes d'elles encara inèdites) i contes. En l'àmbit musical s'hi troben lletres de cançons i projectes de discs, com *Història de Catalunya en cançons*, *Trincar i riure* i *Tot enlaire*, les dues darreres per a la Trinca.

El fons també conté una important correspondència rebuda, a partir de 1934: un total de 303 cartes de 183 corresponents. Aquest epistolari permet realitzar la millor aproximació a l'entorn familiar, d'amistat i professional de Jaume Picas. Del món del cinema destaquen els directors Alfonso Ungría i Joan Baptista Bellsollé i l'actor Arturo Fernandez. En relació al teatre cal destacar a Esteve Polls, director de la Compañía Nacional de Teatro, Juan Tena i el coreògraf Joan Parés Plans. Entre els escriptors sobresurten les cartes enviades per Cristian Aguadé, Mercè Rodoreda, Joaquim Carbó, Jordi Cots i Moner, Maurici Serrahima, Oriol Pi de Cabanyes, Osvald Cardona, Ramon Folch i Camarasa, Robert Saladrigas, Salvador Espriu, Vicenç Riera Llorca. També hi trobem cartes d'Enric Jardí, crític d'art, l'historiador Ferran Soldevila i la pintora Roser Bru i Llop. Del món de la música sobresurten els intèrprets Francesc Dubé i Joan Manuel Serrat i els compositors Joan Comellas i Juan

Altisent Ceardi. També es troba correspondència dels promotors culturals Ermengol Passola i Josep Espar i Ticó i del polític Pere Pi Sunyer i Bayo. A nivell professional destaca la documentació de Radio Barcelona, Ràdio Associació de Catalunya, TVE i Futbol Club Barcelona.

Un esment especial mereix el conjunt documental de l'Esbart Verdaguer, principalment els projectes escènics *l'Eixida de Tàrraga* i *el Ball Pla de Llavaneres* i un conjunt de programes i cartells de l'entitat.

El fons documental també consta d'una petita autobiografia inèdita i un recull de retalls de premsa d'articles publicats per l'autor en diferents mitjans i de crítiques a la seva obra. El conjunt es completa amb un nombre molt significatiu d'imatges fotogràfiques i cintes d'àudio.

El volum total del fons és de 505 unitats documentals compostes + 471 imatges (313 positius b/n, 11 positius color, 137 negatius b/n, 1 placa de vidre, 2 diapositives, 7 carrets) + 13 cassets i 23 cintes d'àudio.

El fons va ingressar a l'ANC, el passat 20 de setembre de 2021.

El conjunt d'aquesta documentació s'ha valorat de la manera següent:

DOCUMENTACIÓ TEXTUAL					
1	Documentació personal, familiar i professional (certificats, carnets, documentació acadèmica, llibretes escolars, documents legals, dibuixos infantils, agendes personals, drets d'autor)	1930 - 1982	58	40€	2.320€
2	Guions de TV, ràdio, cinema i teatre	1967 - 1976	33	100€	3.300€
3	Novel·les	1960 - 1976	3	500€	1.500€
4	Contes	1960 - 1976	6	200€	1.200€
5	Cançons per a La Trinca	1960 - 1976	6	500€	3.000€
6	Altres escrits	1960-1976	11	100€	1.100€
7	Correspondència	1941-1976	303	20€	6.060€
8	Carnets d'associacions i entitats	1930 - 1976	24	10€	240€
9	Dramatitzacions i danses per a l'Esbart Verdaguer	1948 - 1961	4 dossier s	200€	800€
10	Documentació diversa Esbart Verdaguer	1941 - 1979	40	50€	2.000€
11	Autobiografia	1970	1	500€	500€
12	Revistes i retalls de premsa	1950 - 1975	16 dossier s	20€	320€
Total documentació textual					22.340€

DOCUMENTACIÓ NO TEXTUAL					
13	Positius b/n		313	1€	313€
14	Positius color		11	1€	11€
15	Negatius b/n		137	1€	137€
16	Cassets		13	5€	65€
17	Diapositives		2	1€	2€
18	Placa de vidre		1	50€	50€
19	Carrets fotogràfics		7	1€	7€
20	Cintes d'àudio		23	5€	115€
	Total documentació no textual				700€

El fons documental Jaume Picas i Guiu es valora en vint-i-tres mil quaranta euros **(23.040,00 € (exempt d'IVA))**. Aquest preu inclou el suport físic dels documents i els drets de la propietat intel·lectual que la venedora, com a hereva universal del productor, pugui tenir sobre els documents objecte de la venda.

Es considera convenient l'acceptació de l'oferta de compra del fons Jaume Picas i Guiu, principalment, perquè permet una aproximació prou rica i completa a la seva obra i al seu entorn professional i cultural. Aquest valor s'incrementa encara més per tractar-se d'una personalitat força desconeguda. Recuperar els seus documents a través de compra significa el salvament d'un conjunt documental també desconegut i fins al moment present tancat a la investigació i la consulta pública.

Alhora, el fons Jaume Picas conté informació significativa sobre la vida cultural i artística de Catalunya en les dècades finals del franquisme. En particular ofereix informació sobre la resistència i la lluita per la llengua i la cultura catalanes des de l'òptica de la cultura popular i l'ús massiu de la llengua a través del cinema, el teatre, la dansa i els mitjans de comunicació.

Per les raons esmentades es proposa l'adquisició a la **Sra. Elisenda Picas Blasi**, amb **NIF 35010948A**, dels documents del fons Jaume Picas i Guiu, amb els drets de la propietat intel·lectual, pel preu de **23.040,00 € (exempt d'IVA)**, d'acord amb l'oferta presentada. L'operació no està subjecta IVA perquè el fons forma part del seu patrimoni personal, sense que estigui afectat a cap activitat professional.

Anualitats	Import base €	IVA €	Centre gestor	Partida pressupostària
2021	23.040,00	0,00	CU13	D/670000200/4430/0000

Vist i plau

Montse Martínez Armengol
Cap del Servei de Gestió (e.f.)

Elsa Ibar Torras
Directora General del Patrimoni Cultural